

at komme nogen i Vejen. Naar der er almindelig Trang til likvide Midler, er det indlysende, at den, der søger at tage dem til sig, let kan komme til at genere andre. Men det forekommer mig dog, at for Finansministeren var der en Hovedinteresse: Staten. Det var umuligt for ham at se bort fra, at det, han i dette Øjeblik havde at tage Hensyn til, var at sikre Staten bedst muligt, og det glæder mig, at ærede Medlemmer, saaledes det ærede 5te Medlem for 2den Kreds (Piper), er enige med mig i, at den Ordning, der er truffet, er gunstig, men at der ogsaa skyldes dem, med hvem denne Ordning er truffet, en vis Anerkendelse, fordi den er truffet paa Vilkaar, som man ikke let under andre Omstændigheder, ikke uden en vis Samstemning, kunde have naaet. Jeg vil gerne gøre opmærksom paa, at naar Vilkaarene er forholdsvis saa billige, har dette ogsaa sin gode Virkning paa Forretningslivet, idet derved Renten i Almindelighed ikke opskrues her i Landet. Man kan jo desværre vente sig, at Anstalter eller Kommuner, der skal til at optage Laan, maa give en større Rente end tidligere. Men at Staten i dette Øjeblik har kunnet stifte et Laan paa rimelige Vilkaar, forekommer mig dog at være snarest gunstigt for Forretningsverdenen. Det viser, at der selv i denne Tid kan laanes paa gode Vilkaar. Og nu er det heller ikke saaledes, om end Staten har været i nogen Vanskelighed, at Landet paa samme Maade er det. Der er ganske sikkert noget, der minder om Tiden for 100 Aar tilbage, som det ærede kongevalgte Medlem (Falbe Hansen) gjorde opmærksom paa, en Tanke, som heller ikke har været mig fremmed, med Hensyn til Laanets Optagelse i denne direkte Henvendelse fra Finansministeriets Side, dette ikke at bruge nogen Mellemand og at optage Laan saa at sige uden Provision, for at sige det kort. Men samtidig er der ogsaa noget, der minder om tidligere Tider, deri, at der er en ikke helt ugunstig Stilling for Landet, hvis den bruges med Varsomhed og Forsigtighed, i dette Øjeblik. Man kan ikke sige, at der er en saadan finansiel Nød her i Landet i Øjeblikket, som Krigssituationen i Europa kunde medføre, men der har ganske sikkert været og maa imødeses en vanskelig Tid for Staten, og derfor er ogsaa Laanet stiftet. Det ærede 3die Medlem for 6te Kreds (Hey) nævnede, at Statskassen ikke, som jeg ogsaa sagde, havde været i Stand til at møde den Vanskelighed, der forelaa, da Krigen udbrød; men kan man egentlig un-

dre sig derover? Var egentlig nogen Stat i Verden i Stand dertil, var ikke alle nødt til at gribe til ekstraordinære Midler?

Det ærede Medlem (Hey) sagde, at Reservefonden ikke var saa likvid, som man kunde ønske, men vilde ikke gøre nogen ansvarlig derfor. Jeg maa sige, at jeg heller ikke betragter mig som ansvarlig i saa Henseende. Jeg var en af de første, der som Minister i Folketinget meget stærkt ankede over den Maade, hvorpaa Reservefond og Kassebeholdning var sammensatte. Denne Sættning gaar saa langt tilbage i Tiden som 30—40 Aar. Det vilde altsaa være umuligt for saa vidt nu at lægge Skylden paa nogen, og ganske sikkert kan den ikke lægges paa det høje Landsting, hvor jo nu afdøde Gehejmetsraad Bramsen flere Gange har udtalt, at man maatte se at faa Midlerne gjort mere likvide. Nogen Forbedring er der sket, og den Gang Krigen udbrød, var der en ikke ringe Kontantbeholdning i Statskassen, men den er ganske vist medgaaet i Tidsrummet fra 1. August indtil den Opgørelse, som foreligger i Betænkningen. Desuden kan man ikke sige, at f. Eks. Statsveksler og lignende, der ligger som Aktiver baade i Kassebeholdning og Reservefond, ikke paa det Tidspunkt, da Krigen udbrød, maatte betragtes som likvide Midler. Ingen kunde jo dog med Sikkerhed sige, at der kom en Verdenskrig, som vilde udbrede sig paa en saadan Maade, at saa at sige enhver Statsobligation og Statsveksel blev usælgelig paa ganske kort Tid. Hvis det ærede Medlem ser paa Reservefonden, maa han indrømme — hvad jeg ogsaa tror, han vil —, at der er sket en stor Forbedring paa det Omraade.

Det ærede 5te Medlem for 2den Kreds (Piper) nævnede Statsbeviserne og var af den Mening, at Renten var sat for høj. Jeg er enig med det ærede 3die Medlem for 6te Kreds (Hey) i, at det afgørende paa dette Punkt er, at Statsbeviserne straks optages, i samme Øjeblik de udstedes, og at Rentespørgsmaalet i Forhold dertil er lidet betydende. Heller ikke tror jeg, at dette Forhold, at man har udstedt foreløbig for 10 Mill. Kr. Statsbeviser, kan komme i Vejen for Institutioner som Sparekasser, Banker o. s. v., hvor Folk ellers plejer at oplægge deres Sparepenge, thi 10 Mill. Kr. er dog en saa forsvindende Sum mod den Milliard, som paa den Maade ligger opbevaret til Forrentning i Sparekasser og Banker her i Landet.